

Bilag 2

Status for Byggeri og Anlæg - Teknik- og Miljøforvaltningens anlægsprojekter 2025

Dette er et statusnotat vedr. indsatsen med Miljø i Byggeri og Anlæg for de krav for anlægsområdet, som blev vedtaget af Borgerrepræsentation den 23. september 2021 (MBA21). Der er i alt 19 overordnede kravområder med underliggende specificerede krav, som der skal tages højde for i det enkelte anlægsprojekter – i alt omkring 55 krav.

Teknik- og Miljøforvaltningen står for planlægningen og udførslen af anlægsprojekter i Københavns Kommune. Forvaltningen står for at bygge veje, cykelstier, parker, broer, gårdhaver og klimasikringsprojekter rundt omkring byen. Det er afdelingen for Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold (MKB) som i det daglige administrerer forvaltningens rolle som bygherre og dermed har den overordnede opgave med at tilrettelægge håndteringen af miljøkravene, så de håndteres hensigtsmæssigt på tværs af projektporteføljen. Der er ca. 200 projekter, der skal forholde sig til miljøkravene.

Som en del af Københavns Kommunes miljøcertificering afholdes der årligt interne miljøaudits af håndtering af miljøkravene.

Statusnotatet indeholder følgende afsnit:

- Fokuspunkter i arbejdet i 2025
- Resultater af intern miljøaudit og håndtering af forbedringsforslag
- Projekter påvirket af miljøkravene.

Fokusområder i 2025

2025 har haft fokus på at forberede aktiviteter i forhold til

- Serviceeftersyn af miljøkravene.
- Forberedelse og igangsætning af testprojekter, som kan sikre ressource- og CO₂-besparelser i den kommende klimastrategi.

Serviceeftersyn af miljøkravene

Teknik- og miljøudvalget har truffet beslutningen om, at miljøkravene fremadrettet skal integreres i Kommunens Klimastrategi, hvilket har været en oplagt anledning til at lave et serviceeftersyn af kravene. Serviceeftersynet har haft fokus på at:

- justere krav, hvor lovgivningen har ændret sig siden vedtagelsen, herunder på affaldsområdet
- gøre kravene så projektspecifikke og operationelle som muligt
- forenkle og sammenskrive relaterede krav.

Det er forventningen, at de justerede krav vil blive implementeret, når Klimastrategien træder i kraft den 1. januar 2026.

9. september 2025

Sagsnummer
2023-0354965

Dokumentnummer
2023-0354965-3

Mobilitet, Klimatilpasning og
Byvedligehold
Islands Brygge 37
Postboks 339
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Forberedelse og igangsætning af testprojekter

I 2025 har Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold arbejdet målrettet med at organisere, forberede og igangsætte de første testprojekter, som kan understøtte arbejdet med at reducere både CO₂-udledningen og ressourceforbruget i projektporteføljen. Der er pt. tre planlagte/igangsatte forsøg i byrummet. Forsøgene har til formål teste løsningen af i en bymæssig kontekst, afdække prisniveau og kortlægge evt. uhensigtsmæssigheder fx i relation af drift.

På Sigurdsgade på Nørrebro er der udført en prototype på et regnvandsbed, hvor der brugt genbrugs-elementer fra byggeriet i stedet for ny beton. Projektet har til formål at afdække mulighederne for udvekslingen af materialer mellem byggeri og anlæg, som i dag er marginal.

Prototypen af regnvandsbassinnet på Sigurdsgade er bygget af genbrugs-elementer fra byggeriet.

Forsøget har været en succes og det arbejdes frem mod at afprøve et større bassin på Sigurdsgade.

I Hans Tavsens park vil forvaltningen teste forskellige belægningstykkelser på grusstier med henblik på at undersøge, hvor lille en opbygning man kan nøjes med, uden at det får efterfølgende driftsmæssige konsekvenser. Formålet er at finde en minimumsbelægning, der kan rulles ud som standardløsning på tværs af porteføljen.

På Overgaden Oven Vandet vil forvaltningen teste en ny metode til stokhugning af brosten. Metoden vil bidrage til at de eksisterende brosten skal opgraves i mindre omfang og færre nye brosten skal tilføres.

Ud over de fysiske test i byrummet arbejder anlægsprojekterne også med andre potentielle virkemidler til CO₂- og ressourcebesparende tiltag. Det drejer sig blandt andet om biologisk bindemiddel som erstatning for bitumen/cement, slaggegrus som erstatning for grusmaterialer og reduktion af betonmængden i Københavnerflisen.

Resultater af intern miljøaudit sommer 2025 og håndtering af forbedringsforslag

Som en del af Københavns Kommunes miljøcertificering, afholdes der årligt interne miljøaudits hvor det bl.a. er målet at se nærmere på implementering af miljøkravene under både projekteringen og på byggepladsen.

I 2025 blev der afholdt 10 stikprøvekontroller med fokus på miljøarbejdet i projekteringsfasen samt stikprøvekontroller på selve byggepladsen. Audit på projekteringsprocessen viste, at miljøarbejdet var en integreret del af opgaveløsningen og gav ingen afvigelser. På byggepladsen var der derimod syv afvigelser på i alt 10 projekter, hvor fem ud af syv relaterede sig til affaldshåndteringen på pladsen.

Samlet gav auditprocessen også anledning til 11 forbedringsforslag i det videre miljøarbejde.

Håndtering af afvigelser

På alle de syv projekter blev der indført korrigerende handlinger for afvigelserne, som blev implementeret indenfor deadline, så afvigelserne kunne lukkes.

Da alle afvigelser var relateret til affaldshåndtering – hvilket også har været tilfældet de tidligere år – har Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold desuden besluttet, at affaldshåndteringen skal have øget fokus i 2026. Det drejer sig bl.a. om at styrke kommunikationen om, hvad som gælder på affaldsområdet ved at:

- Introducere affaldshåndtering som en del af introforløbet for nye medarbejdere
- Øge kommunikationen på selve byggepladsen om de regler, som gælder
- Systemisk understøttelse via tjeklister eller lign. i projektplatformene Bygherrebasis og Dalux.

Håndtering af forbedringsforslag

Dette års miljøaudit pegede også på 11 forbedringsforslag. Forslagene handlede bl.a. om, hvordan man kunne gøre miljøkravene mere projektspecifikke, eller hvordan man bedre kunne håndtere nogle genbrugsmaterialer. Forbedringsforslagene er blevet taget til efterretning og et udvalg af dem er allerede implementeret. Nogle af forbedringsforslagene skyldes også, at projektledere ikke har viden om de indsatser, der sker andre steder i Teknik- og Miljøforvaltningen, hvilket betyder, at de foreslåede forbedringer allerede er igangsat andre steder i organisationen.

Projekter påvirket af miljøkravene

Mobilitet, Klimatilpasning og Byvedligehold har udviklet projektværktøjet projektplanlægningslog (PPL) til projekter, der hjælper projektmedarbejderne med at forholde sig til miljøkravene. Dette værktøj opdateres af 's afdeling for Jura og Projektsupport og guider projekterne igennem forskellige miljøkrav, som også omfatter lovkrav fx under affaldsbekendtgørelsen. Projektværktøjet for projekterne skal uploades i byggestyringssoftware Dalux.

Der arbejdes samtidig på at udvikle nye systemer omkring miljøplanlægning for at sikre, at de relevante miljøkrav bliver taget stilling til på det relevante tidspunkt.

Projekter kan altid få hjælp til deres miljøplanlægning og det afspejles i de 0 afvigelser i audit på miljøplanlægning. Der er fokus på at udføre god og hurtigt service til alle projekter, uden omkostninger for projekterne. Der er tilknyttet specialister, som har ansvar for forskellige miljøkrav, for at sikrer deres kvalitet og håndtering, som projekterne også kan bruge til at få hjælp til håndtering af kravene.